

STABILIREA OBIECTIVELOR OPERAȚIONALE ALE LECȚIEI

Stabilirea și operaționalizarea obiectivelor/competențelor curriculare. Enunțul formulat trebuie așadar, să conțină cinci elemente:

- realizarea acțiunii de evaluare (CINE?);
- comportamentul necesar a fi demonstrat (CE?);
- nivelul de performanță dorit, criteriul de reușită (CÂT?);
- mijloacele necesare demonstrării performanței (CU CE?);
- condițiile în care se produce acțiunea (CUM?).

CINE?

Subiectul evaluării, elevul, evidențiază prin evaluare achizițiile de cunoștințe, abilitățile dobândite și atitudinile formate în procesul instructiv - educativ.

CE?

Pentru a stabili comportamentul necesar a fi demonstrat, se folosesc diferite taxonomii, cea mai des utilizată fiind cea a lui Benjamin S. Bloom:

- cunoaștere – să definească, să descrie, să identifice, să selecteze, să enumere;
- înțelegere – să explice, să diferențieze, să exemplifice, să rezume, să argumenteze;
- aplicare – să aplice, să înlocuiască, să utilizeze, să descopere, să opereze;
- analiză – să diferențieze, să compare, să identifice, să selecteze, să explice legăturile, să ilustreze;
- sinteză – să clasifice, să compună, să elaboreze;
- evaluarea – să justifice, să argumenteze, să aprecieze, să critice, să concluzioneze, să decidă.

O altă taxonomie utilizată pentru testări evaluative este taxonomia lui Kenneth Ebel, care se bazează pe categorii de întrebări care vizează:

- înțelegerea terminologiei și vocabularului;
- înțelegerea faptelor și principiilor;
- abilitatea de a ilustra, de a explica (relația cauză - efect);
- abilitatea de a face predicții;
- abilitatea de a face o judecată evaluativă;

- abilitatea de a propune soluția potrivită.

CUM ?

Condițiile pot fi precizate prin formulări de tipul: „oral”, „în scris, pe baza textului dat”, „pe baza imaginii”, „utilizând harta/graficul/textul/manualul”, „realizând o diagramă”, „un ciorchine”, „un eseu”, „o compunere”, „un desen” etc.

CÂT?

Condițiile de reușită vizează două aspecte:

- cantitativ – se precizează numărul de exemple dorite, numărul de elemente vizate (cauze, caracteristici, urmări, consecințe, termeni, date etc.);
- calitativ – se fac precizări de tipul: „corect”, „în ordine (des)crescătoare/de la vest la est”, „pe scurt”, „utilizând limbajul geografic adecvat” etc.

CU CE?

Priceperile, deprinderile și abilitățile formate în activitățile independente din timpul lecțiilor și în aplicațiile practice presupun utilizarea resurselor materiale - instrumente de lucru, orientarea pe hartă și în teren, notarea, citirea și interpretarea datelor și informațiilor obținute, confecționarea, citirea și interpretarea reprezentărilor figurative (hărți, grafice, planșe, hărți mute, șabloane) ș.a.

Competențele/obiectivele trebuie să fie clar formulate, în termeni operaționali, astfel încât să fie evident faptul că sunt măsurabile și eficiente și să asigure baza construirii unor instrumente de evaluare.

Exemple negative:

- elevii vor localiza resursele;
- vor clasifica resursele în funcție de criterii date;
- vor argumenta existența unor realități prin exploatarea mediului geografic;
- precizarea principalelor elemente, nuanțe și etaje climatice;
- interpretarea datelor climatice prezentate cu ajutorul computerului;
- precizarea, prin comparație, a aspectelor climatice ce definesc unitățile de relief;
- deducerea consecințelor hazardurilor asupra societății umane;
- să utilizeze concepte: magmă, lavă, rift, dorsală, placă tectonică, rocă, mineral;
- să compare roci și minerale;
- să explice cine determină bilanțul total al populației pentru diferite grupe de țări.

Exemple de operaționalizare a competențelor/obiectivelor la clasa a X-a, Unitatea de învățare *Geografia populației*, Mobilitatea populației.

Competențe generale: 3. Integrarea aspectelor din natură și societate într-o structură obiectivă (mediul înconjurător) și o disciplină de sinteză (geografia). Utilizarea corectă a terminologiei specifice pentru explicarea mediului geografic utilizând limbaje diferite

Competențe specifice: 1.2. Argumentarea unui demers explicativ

Competența/Obiectivul operațional/de evaluare: elevul (cine?) la sfârșitul lecției va fi capabil să argumenteze (ce?) oral (cum?) 3 cauze și 3 consecințe ale mobilității populației (cât?) utilizând din manual Harta Fluxurile migratorii actuale și Fișa de lucru Cauze și urmări ale mobilității populației (cu ce?).

Fișa de lucru – Cauze și urmări ale mobilității populației

Problema de învățat	Religioase	Politice	Economice	Culturale	Sociale	Alte cauze
Cauze						
Urmări						